# СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XXXI. | Число 6. | Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 8. січня, 1923. | VOL. XXXI. | No. 6. | Jersey City, N. J., Monday, January 8, 1923. | THREE CENTS


# УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ! Прийміть сейчас участь в боротьбі проти польського наїзду у Східній Галичині, жертвами на Фонд Негайної Допомоги!

## МАСОВІ ЗАВОРУШЕННЯ В ФЛОРИДІ

РОВВУД, Флорида, 5. січня. — В околиці вибухли поважні заворушення межи білими та Муринами, котрих жертвою впало шість трупів: двох білих та чотирох Муринів.

Заворушення почалися від утечі Мурина Джесі Гантера з своєї вязниці, де він відсиджував довшу кару за напад на білу дівчину. Втік він вчора вечером, і нинішний цілий день громади білих, маючі по 200 та 300 оружних людий, вганяли по околиці, шукаючи за втікачем. Одна з таких громадок підійшла до одної муринської фарми, на котрій мав сховатися Гантер. З дому впав на громадку напасників град куль, і двох з них впало на землю та покінчило життє. Білі рушили на фарму, але з дому знов посипалися кулі, і білі мусіли відступити. Почалася облога зібраних в хаті Муринів, яких по числі рушниць обчисляли на яких 25 душ. Коли білим вичерпалася муніція івони відступили від облоги, Мурини покинули фарму та перенеслися до поблизького ліса, де й досі вкриваються з родинами. Білі з пімсти напали на доми Муринів та спалили їх цілий ряд.

## СТАНОВИЩЕ АМЕРИКИ ДО ПОДІЙ В ЕВРОПІ

ВАШІНГТОН, 5. січня. — З огляду на зірванє переговорів в справі німецьких военних відшкодовань американський уряд рішив не починати ніяких кроків щодо установлення суми відшкодовань, але ждати, поки французький уряд не поставить від себе якогось бажання до Злучених Держав.

Дуже поважною причиною заклопотання американського уряду являеться справа американських військ над Реном. Сі війска, які після первісного наміру вилсонівського уряду мали дивитися за тим, аби Німеччина мала виповнити свої зобовязання, готові тепер стати основою тяжких трудностий для адміністрації Гардинґа, бо власне через територію, заняту ними, малиби переходити французькі війска на заняттє дальших німецьких околиць.

Сенатор Рід вніс в тій справі резолюцію, щоби американські війска знад Рену відкликати. Уряд ще не заявився в справі внесення. Здається, уряд буде ждати, поки французькі війска справді рушать в похід.

## ВПЛИВ ПОДІЙ В ЕВРОПІ НА УСТАНОВЛЕННЄ ДОВГІВ

ВАШІНҐТОН, 5. січня. — Комісія для установлення способу сплати анґлійського военного державного довгу, котра приїхала сюди вчора і має почати наради з Американцями в понеділок, починає роботу серед дуже некорисних обставин.

Події в Европі зробили дуже некорисне вражінне на американських законодавців, котрі остаточно будуть мати потвердити зроблену угоду. Серед членів конґресу мав скріпитися настрій, ворожий до давання свобідної руки американському урядови в справі сплати довгів, як сього домагався недавно президент Гардинґ.

## ДЕБАТА НАД ІНДІЯНСЬКИМ НАРКОТИКОМ

ВАШІНҐТОН, 5. січня. — Через цілі дві години займався конґрес питанием ,чи не взятися до викорінювання серед червоноскірих Індіян звичаю вживання ростин „пійот"-а. Дебата почалася з того, що уряд вставив в буджет домаганне ухвалення йому 25,000 долярів на поборювание налогу. Внесенне поставлено за стараннем декотрих сенаторів, котрі знають ділание сеї ростини, котра належить до мексиканських кантусів, а котрої одна цвітка вистарчить, щоби затуманити людині голову на два дні. Індіяни вживають ростини при своїх релігійних церемоніях, а звичайною улудою, в яку попадає чоловік, що зажив ростини, полягає в тому, що він почувається дуже богатим. Заживають ростину в той спосіб, що наперед її висушують, а відтак жують, або варють з неї чай.

Остаточно сенатори постановили вичеркнути видаток з буджету.

## З ПРОЦЕСУ ПРОТИ КУ-КЛАКС-КЛЕНА

БЕСТРОП, Луизіяна, 5. січня. — Росправа в справі убийства Ричардса та Деннелса членами Ку-Клакс-Клена почалася нині тим, що суддя остеріґ всіх членів потайної орґанізації перед всякими кроками проти суду та приказав поліційним сторожам перевести сейчас ревізію всіх людий в суді, щоби запобігти якому нападави на свідків.

Опісля зізнавали свідки, які роспізнали трупи вбитих жертв. Далі представлено судови д-ра Меккойна, і по обжалованню випущено його на волю за запорукою.

## ВУГЛЕВУ КОНФЕРЕНЦІЮ ВІДЛОЖЕНО

ШІКАҐО, 5. січня. — Конференцію представників майнерів мягкого вугля з представниками копалень мягкого вугля відложено нині з тим, що нова конференція має бути скликана до Ню Йорку на дні від 17. до 22. січня.

Шікаґовська конференція не принесла ніякого досніху.

## ІМІГРАЦІЙНЕ ПИТАННЄ В КАНАДІ

ОТАВА, 5. січня. — Іміграційний міністер предложив канадійському парляментови до ухвалення проєкт закона, після котрого орґанізації „Салвейшен Армі" малобися віддати право вибрати на анґлійських островах для поселення в Канаді 25,000 жінок, парубків та дітий.

# СЬОГОРІЧНА КОЛЯДА

## НА УКРАЇНСЬКІ ПРИВАТНІ ШКОЛИ В НАШІЙ ГАЛИЧИНІ.

### УКРАЇНЦІ, РАТУЙМО РІДНУ ШКОЛУ В ГАЛИЧИНІ!

### ЙДІМ З КОЛЯДОЮ ХАТА ВІД ХАТИ.

ЗІБРАНІ ЖЕРТВИ ВІДСИЛАЙМО ДО ОБЄДНАННЯ, 817 НОРТ ФРЕНКЛИН СТР., ФИЛАДЕЛФІЯ, НА ФОНД РІДНОЇ ШКОЛИ.

## ХОЧУТЬ НАБУТИ ДЛЯ АМЕРИКИ ЗАХІДНІ ІНДІЇ

ВАШІНҐТОН, 5. січня. — Демократичний мезурський сенатор Рід поставив в сенаті внесеннє, щоби американський уряд почав переговори з Англією та Францією за купно островів Західних Індій, що лежуть на полудневий схід від Злучених Держав.

## СУДЯТЬ ЛЮДИНУ 8 ДНІВ ПІСЛЯ ВЧИНКУ

Перед сетейтовим судом в Нюарку, Ню Джерзі, поставлено в четвер на суд 19-літного Мурина Бетла, обжалованого за насилуванне та вбийство пані Бриґґем з Оренджк.

Розправа поступає дуже скоро. Почалася вона коло 11-ої години рано, а в чвертий опісля лава присяжних вже була зложена. Суддя сподіється покінчити справу перед замкненнєм суду на недільний відпочинок.

## ПРОСЯТЬ ЗА ГОРІВКУ НА ЧУЖИХ КОРАБЛЯХ

Перед Найвисшим Судом Злучених Держав відбулося в четвер переслуханнє представників чужих корабельних фірм, котрі просили суд о полекшу прогибіційних заряджень, забороняючи їм вїздити з горівкою в американські порти.

Адвокати представляли судови, що конґрес, ухвалюючи прогибіцію, не мав на думці таких далекосяглих обмежень, як їх тепер видав уряд, виконуючи прогибіційний закон.

## ЗВІЛЬНЕННЄ ПОСЛА М. ЛУЦКЕВИЧА

Дня 8-го грудня після пятитижневого арешту звільнено з ковельської тюрми українського посла з Волини до варшавського сойму, М. Луцкевича. М. Луцкевича увільнено під заставу в один мілїон марок. Стан здоровля М. Лучкевича, який має туберкульозу, після сидіння в неґігієничних умовах значно похитнувся. Негайно по увільненню М. Луцкевич виїхав до Варшави.

## ЧЕРГОВИЙ НАГЛИЙ СУД У ЛЬВОВІ

В четвер станув перед наглим судом у Львові Міколай Лятошинськи гаєвий, з Рекинець, обвинувачений о вбийство свого товариша гаєвого Плудного. Вироку сподіються на пятницю.

## ГЕНЕРАЛ ІВАНОВ ПРИЇЗДЖАЄ ДО АМЕРИКИ НА РОБОТУ

На японськім корабли „Іо Мару", що приїхав сими днями з Япану до американського порту на Тихім Океані Сієтла, приїхав третою клясою генерал Олекса Іванов, що командував царськими військами на західнім російськім фронті.

При помочи словаря генерал заявив, що він думає остати в Злучених Державах, працювати хочби фізично, а потім спровадити свою жену, котра ія браку фондів лишилася в Шанґгаю в Китаю.

## ЗАБИВ БАТЬКА

Шерифови в Лінчуберґу, Верджінія, донесено, що 14-літний хлопчина Фред Степі забив свого батька. Шериф сейчас удався до дому фармера. На порозі стрінув його хлопчина, вже ждучи приходу урядника, і заявив, що він стрілив свого батька рушницею, віддавши два шротові ладунки в його голову. Хлопець подав яко причину батьковбийства брутальність супроти дочки.

## ХАБАРНИЦТВО В СОВ. РОСІЇ

По офіціяльним даним комісаріяту юстиції з 10. жовтня по 10 листопаду 1922 в Росії розпочато 817 справ про хабарництво

## О ЗНЕСЕННЄ МАЛИХ СВЯТ В УБОГІЙ АВСТРІЇ

До віденської торговельної і промиселової палати вплинуло внесення з домаганням знесення т. зв. малих свят". Ходить о побільщення річної праці в Австрії о 6%. Злучені Держави святкують на пр. тільки 4 свята, Франція 6, зате Польща обходить урочисто аж 18 свят в році.

## МОЛОДЕ ПОДРУЖЕ КІНЧИТЬСЯ В АРЕШТІ

Перед нюйорським суддею Ренодом ставав онодгі 16-літний Френк Коносе, обжалований за невідповідне поведенне супроти своєї 22-літньої жени. Подруги, як казав оборонець обжалованого, підбралися без дозволу родичів, і обжалований тепер почав процес о унєважненнє свого подружа на тій основі. Він вже й сам почав сепароване життє від своєї жени, забравшися зі свого мешкання та вернувши до своїх родичів. Довідавшися про місце побуту свого мужа, жінка взяла немовля на руки, закликала полісмена яко сторожа та пішла до дому родичів мужа. Мимо поліційної охорони муж мав поводитися з нею дуже грубо, і вона пізвала його в суд. На суді вона домагалася від судді на свого мужа цілорічної вязничної кари, а коли суддя засудив його на пять місяців вязниці, вона йому подякувала.

## САМОГУБСТВО ПОЛЬСЬКОГО ХОРУНЖОГО

Дня 8. листопада ц. р. позбавив себе життя вистрілом з револьвера хорунжий п. в. Вінценти Жак, профос військової тюрми в Станиславові. Причиною самовбиства були шикани з боку команданта тюрми Білявского і профоса Верберга.

## ПОДАТОК ВІД... ПРОХАЧУВАННЯ

Варшавський маґістрат впав на ґеніяльний помисл нового податку. Тим разом уже оподатковується просто-напросто харч, конечний кождому смертельникови до життя. Ходить о те, щоби люде менче їли, бо обжирство належить до сімох головних гріхів.

## ЗАМАХ НА ЖИТТЄ ЧЕСЬКОСЛОВАЦЬКОГО МІНІСТРА СКАРБУ

ПРАГА, столиця Чехословаччини, 5. січня. — На чеськословацького міністра скарбу, д-ра Альойзія Расіна, напав нині банковий урядник Совпа з револьвером в руці і вистрілив до нього двічі, коли він всідав до автомобілю. Др. Расіна, тяжко раненого, відвезено до шпиталю.

Совпа заявив, що він хотів стрілами покарати міністра Расіна за його предложенне на обниженнє платень державних урядників.

## ІРЛЯНДІЯ ВИСИЛАЄ СВОГО ПОСЛА ДО АНГЛІЇ

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 4. січня. — Ірляндське правительство виспало до Лондону Джеймса МекНіла яко посла Ірляндії в Англії.

## АЛІЯНТИ РОЗБИТІ; --- ФРАНЦІЯ ГОТУЄТЬСЯ ДО ВІЙНИ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ

ПАРИЖ, 5. січня. — Аліянтський союз бодай у відношенню до Німеччини, а зокрема до німецьких „военних відшкодовань", розбитий. Англія покинула Францію і тепер Франція готується до военної виправи на Німеччину задля стягнення „военних відшкодовань".

Маршал Фош завізвав сюди з Лозани свого адєтанта генерала Вейґанда і приготовляє виправу на німецьку углеву долину Рур.

Англія відноситься до того байдуже і се знова непокоїть Францію, бо деякі французькі політики бояться, аби Франція не загналася в таке положенне, з якого потім ніяк не вийде.

## ФРАНЦІЯ ГОТОВА ДО ВИПРАВИ НА НІМЕЧЧИНУ

ПАРИЖ, 5. січня. — У французьких урядових кругах заявляють, що французьке правительство ще не рішило, в який спосіб воно має виступити проти Німеччини. У всякому разі, кажуть, Франція буде поступати згідно з постановами версайського мирового договору.

Французьке правительство перед наїздом на Німеччину зробить ще їй свої предложення, а щойно як Німеччина їх відкине, важиться на военний крок.

Маршал Фош вже чекає із 45.000 війска на виправу на Німеччину.

## БОНАР ЛО ДО ПУАНКАРЕ

ПАРИЖ, 5. січня. — Покидаючи Париж по розбиттю аліянтської конференції, британський премієр Бонар Ло зі сходів зелізничого поїзду звернувся до французького премієра Пуанкаре і сказав по французьки:

— Добродію, я сподіваюся з цілого серця, що Ви маєте рацію, але я про се дуже сумніваюсь.

## НІМЕЦЬКИЙ ПРЕМІЄР ХОЧЕ АПЕЛЮВАТИ ДО ПРЕЗИДЕНТА ГАРДИНГА ПРОТИ ФРАНЦУСЬКОГО НАЇЗДУ

БЕРЛІН, 5. січня. — Німецький канцлер (премієр) Куно, як кажуть тутки в урядових кругах, звернеться прямо до президента Злучених Держав Гардинґа із зазивом, щоби не допустив, аби Франція заняла війском німецьку углеву долину Рур.

Одначе нема великої надії на успіх сього заклику з уваги, що вже мало часу остається до 15-ого січня, коли Франція хоче вислати до Німеччини своє війско.

Тут заповідають, що коли Америка не спинить Франції і коли ся вишле свої війска до Німеччини, а головно кольоніяльні чорні війска, то в занятих сторонах Німеччини вибухнуть повстання проти французької окупації.

## НІМЕЧЧИНА ЗАЯВЛЯЄ, ЩО НЕ МОЖЕ ПЛАТИТИ ВІДШКОДОВАННЯ

БЕРЛИН, 5. січня. — Німецьке правительство заявило нині, що воно не всилі заплатити аліянтам на 15-ого с. м. 500,000,000 золотих німецьких марок „военного відшкодовання".

## ЗАПОВІДАЮТЬ РОЗРИВ МІЖ АНГЛІЄЮ І ФРАНЦІЄЮ У СПРАВІ БЛИЗКОГО СХОДУ

ЛОНДОН, 5. січня. — В тутешніх дипльоматичних кругах заявляють, що ізза зломання аліянтського спільного фронту проти Німеччини треба сподіватися, що також прийде до розриву між Англією і Францією на лозанській конференції з Турками.

## МАДЯРИ НЕ ХОТЯТЬ ПЛАТИТИ АЛІЯНТАМ ВОЕННИХ ВІДШКОДОВАНЬ

БУДАПЕШТ, столиця Угорщини, 4. січня. — Аліянти вислали сюди своїх знавців „военних відшкодовань" для стягнення з Мадярщини гроший, які вона згодилась їм дати у мировому договорі.

Одначе Мадярщина не хоче платити аліянтам жадного „военного відшкодовання".

Директор Англійсько-угорського Банку, Сімон Кравс, заявив, що аліянти не можуть спонукати жадного Мадяра, аби платив їм „відшкодованнє". Мадяри, казав, він, заплатили вже доволі, віддаючи дві третини території, а з ними ліси і копальні. Кравс зазначив, що Мадяри готові причинитись тільки для привернення сталої вартости своїх паперових гроший, але якби аліянти силували їх до заплати відшкодовань, так вони підуть шляхом Австрії, котра зійшла на банкротство і тепер аліянти не то що з неї не мають пожитку, але ще і їй мусять помагати.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

| SUBSCRIPTION RATES: | | ПЕРЕДПЛАТА. | |
|---|---|---|---|
| Three cents the copy. | | Поодиноке число три центи. | |
| One year | $ 7.00 | На рік | $ 7.00 |
| Six months | $ 3.75 | На пів року | $ 3.75 |
| Three months | $ 2.00 | На три місяці | $ 2.00 |
| Foreign ond Jersey City Rates. | | В Джерзи Ситі і заграницею. | |
| One year | $10.00 | На рік | $10.00 |
| Six months | $ 5.00 | На пів року | $ 5.00 |
| Three months | $ 2.75 | На три місяці | $ 2.75 |

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

# ДЕСЯТЬ ПРИЧИН.

Як свідомий Українець знаю десять причин, чому належу до У. Н. Союза. Тих десять прикмет не має жадна друга організація на світі. Роздумайте браття і сестри, а признаєте, що моя правда від верху аж до самого споду. Для власного добра не дайте себе дурити лукавим людям! Тільки У. Н. С. є організацією, у якій повинні стояти усі Українці. Подивіться самі своїми очима та розважте, чи є де така правда і сила і воля як в У. Н. С.? — Ні, нігде нема такої ясної дороги, бо:

1) У. Н. С. є одинокою українською організацією, яка не є ані соціялістичною, ані клерикальною, а безпартійною, все-українською.

2) У. Н. С. є власностию усіх членів, де кождий має однаке право і де не верховодить ніяка кліка, ані большевицька, ані попівська, ані бизнесменська.

3) У. Н. С. є строго національний і не дивиться на любов до України крізь вузкі шибки одного вікна. У. Н. С. це ясна світлиця з богато вікнами, освіченими сонцем патріотизму, яке шле свої лучі з ріжних боків — підчас свого круження.

4) При У. Н. С. згуртувалися найсвідомійші люди, які прямують до злуки усіх національних сил. Вони відкинули партійність на це, щоби добути волю цілому народови.

5) У. Н. С. має найсильнійшу фінансову підставу, якої не мають другі організації. Хто обезпечений в У. Н. С., того рідня може бути спокійною за своє посмертне і запомоги.

6) У. Н. С. має найлучшу господарку, яка провадиться так точно і ясно, що найбільші вороги не можуть нічого закинути, а кождий член може легко усьо порозуміти.

7) У. Н. С. виробив собі таку повагу, як жадна друга організація. Є правдивою честию бути членом У. Н. С., бо це признака інтелігентної і розумної людини. Орган У. Н. С. „Свобода" не заповнюється нерозумною лайкою та переповіданнєм приватних сплетень, а є правдивим середником національного освідомлення і життя.

8) Головний уряд У. Н. С. не оточує себе муром неприступности і формальности. Урядники це розумні люди, які числяться із голосом своїх членів і стараються вдоволити усі розумні бажання і внески.

9) У. Н. С. стоїть все на переді у всіх змаганнях за волю нашого народа. Він все був є і буде за повною независимостию української держави і не подасться з ніяким ворогом на жадні умови на державну спілку. Кличем У. Н. С. є Україна для Українців і більш для нікого!

10) У. Н. С. має змогу і силу помістити у собі усіх Українців, які бажають Україні правдивого добра і які вірять, що Україну треба будувати власними силами, власними ідеями і для свого власного народу.

От длячого кождий розумний Українець мусить бути членом Українського Народного Союза.

М. Бистриченко.

# АНАРХІЯ В РУМУНІЇ.

Подібно Польщі збогатилась Румунія в революційних часах окупованими землями, що разом взявши такі за великі як ціла передвоєнна Румунія. Це нагле тимчасове поширенне границь та окупація чужих земель виросли румунським політикам понад голови. Бо державний румунський апарат був сяк-так наладжений тільки для малої землі, що мала заледви 8 міліонів мешканців. Тепер мусів його вплив поширитись на територію, що має 15 міліонів душ. На це не може він спромогтися.

І так запанували там хаотичні відносини. Корупція урядників та многоміліонові крадіжі на дневнім порядку. Кождого урядника, будь він писарем, будь міністром, можна купити за ціну, що „відповідає" його станови. Державні склади порожніють під злодійськими руками своїх начальників. Вже порожні, — горять вони звичайно, а розкрадене добро зачисляється до шкоди пожару.

Поліцейські і жандармські органи та „сігуранци" арештують невинних людий, а злочинцям виставляють за гроші фалшовані пашпорти. Самі допускаються найбільших злочинів. Судді засуджують їх, а управителі тюрем увільняють. Король амнестує комуністів, а офіцири — розстрілюють їх та ранять. Лікарі лічать їх, через це самі „пропадають". Згодом находять їх змасакровані трупи. Міністри видають розпорядження, премієр уневажнює їх. Вони не признають того уневажнення і т. д. і т. д. і т. д.

В послідніх часах почало збільшуватись число зелізничих катастроф. Це якась дивна поява, що з кожним днем стає сильнійшою і грізнійшою. В короткім часі від 17-ого вересня до 31-ого жовтня, 1922, було 16 тяжких зелізничих катастроф, не вчисляючи всіх тих, про які преса замовчує. В дні коронації було їх 5. Число убитих і ранених значне, а шкоди величезні.

Також розбійничі банди, до яких дуже часто належать жандарі, наводять понічний страх на населення. В круг свого ділання взяли вони і наш край, українську Буковину, і тепер жадна околиця не певна перед ними, бо нападають вже серед білого дня на найбільш оживлених місцях. Так напали недавно бандити на один з найбогатших банків в Чернівцях при самім ринку і забрали серед білого дня все, що було. До села Добринівці впала банда людий в жандармських одностроях з наймодернійшими французькими машиновими крісами і держала в облозі село ціле пополудне та рабувала до пізної ночі.

Осьтакий лад вводять в нас румунські наїзники. Із своєї держави, цеї давної країни всяких можливостий, занесли вони і до нас свій внутрішній хаос, а нарід мусить всі ті „благодати" тяжко зносити.

# НОВИЙ КЕРМАНИЧ.

**Обранне Войцеховського на польского президента. — Минувшість нового начальника держави. — Войцеховскі і національні меншости. — „Польща не доросла, аби управлятись самостійно".**

(Від спеціяльного кореспондента „Свободи").

Потопаючий корабель польської державности дістав нового керманича. Дня 20. грудня відбулись вибори нового начальника держави на місце замордованого Нарутовича, причім обрано більшістю 298 проти 221 голосів Станислава Войцеховського.

Хто такий Войцеховскі?

Минуле цеї людини, покликаної до польської державної керми, є досить цікаве. Оповідають про нього, що перед 20 роками царський уряд арештував його за участь у варшавських демонстраціях і вислав його за кордон. Войцеховскі поїхав до Парижу, де зробився друкарським складачем і тим заробляв собі на життя. Царський уряд не дав йому й тут спокою, й на жаданнє царських агентів його вислано з меж Франції. Він переїхав до Лондону, а по кількох роках конспіративно повернув до Варшави, беручи діяльну участь у польськім соціялістичнім русі. Аж по революції 1905 р. він дістав змогу легально замешкати у Варшаві. Від того часу він майже виключно занявся кооперативною працею.

Коли вибухнула світова війна, Войцеховскі став на чолі апровізаційного відділу центрального горожанського комітету у Варшаві. По обсадженню Варшави німецькими військами Войцеховскі разом з цілим горожанським комітетом виїхав за кордон і повернув до дому аж у 1918 р., коли вже Німців там не було. У першім польськім кабінеті Падеревского він був міністром внутрішніх справ. Вийшовши потім до демісії, він знова присвятив себе кооперативній праці. Бо приналежности він є членом людової партії Вітоса.

Отже — старий соціяліст, демократ, страдник за правду, оборонець покривджених і пониженнх? — запитає читач, переглянувши цю коротку біографію. Певно що так! — доведеться на це відповісти, лише з тою поправкою, що соціяліст і демократ **польський**, страдник за правду **польську**, оборонець покривджених і понижених **польських.** А що **польський** соціялізм і демократизм дуже добре годиться з поневоленнем і нищеннем усього **непольського**, прим. українського — це ми наочно бачили на свіжім прикладі першого начальника польської держави Пілсудского.

Хто не знає, що Пілсудскі — один з найвидатнійших польських соціялістів? Хто не знає, що Пілсудскі зазнав у боротьбі з московським царатом і тюрми, і заслання, і каторги? А проте за Пілсудского Польща потопила в народній української крови державну самостійність Східної Галичини, за його побуту на чолі польської держави запроваджено систему безоглядного білого терору на українських землях Галичини, Волині, Холмщини й Підляша, на нього падає **моральна** одвічальність за табори смерти", за наглі суди над Українцями, за десятки тисяч арештованої української людности, за поділ Сх. Галичини на воєвідства, за конскрипцію, данину, вибори й бранку, за масове перетворенне українських православних церков на костели, за нищенне українських просвітних, культурних та економічних організацій, за кольонізацію українських земель зайдами-Мазурами...

Це показує, що **теоретично** від Войцеховського, мимо того, що він є соціялістом і демократом, нема підстави очікувати иншої, кращої політики в українськім питанню (а це нас цікавить передовсім), ніж од його попередника Пілсудского. Але не треба тут ніяких теоретичних міркувань, бо маємо деякі цілком конкретні вказівки що до становища Войцеховского супроти непольської людности.

Кандидатура Войцеховского на президента держави вже висувалась підчас попередніх виборів (8. грудня), які скінчились обраннем Нарутовича. Кандидатуру Войцеховского тоді особливо гаряче підтримували „Пястовці", але **проти його особи гостро запротестували представники національних меншостей.** Вони зазначили, що підчас свого перебування на становищу міністра внутрішніх справ у кабінеті Падеревского **Войцеховскі провадив супроти національних меншостей непримириму політику** й мав на цім ґрунті з ріжними представниками тих меншостей багато сутичок. Наслідком того протесту довелося тоді кандидатуру Войцеховского цофнути, й вибраним зістав Нарутович, проти якого національні меншости, очевидно, не мали таких сумнівів і закидів.

Коли по замордованню Нарутовича знов виникло питаннє про кандидата на його місце й „Пястовці" знов висунули кандидатуру Войцеховского, яка цим разом мала більше шансів, то представники національних меншостей на це заявили, що вони **ухиляться від голосовання.** Чому в останню хвилину вони змінили свою постанову й віддали свої голоси Войцеховскому, це можна пояснювати ріжно. Найправдоподібнійше, що вони вибрали з двох лих найменше. Коли-б вони справді ухилились од голосовання, то безперечно зістав би обраним кандидат правиці Моравскі. Щоб не допустити до цього великого лиха, представники національних меншостей, скріпивши серце, вибрали менше лихо й голосували за Войцеховского.

Наведені подробиці в кождім разі кидають досить своєрідне світло на особу нового начальника польської держави під оглядом надій, які можуть на нього покладати непольські мешканці Польщі, а передовсім Українці. Досить того, що ендецька преса, яка для Нарутовича не мала иншої назви, крім „жидівсько-німецько-українського президента", поставилась до особи Войцеховского з далеко більшою коректністю й навіть прихильністю. Ендеція знає, кого хвалити!

Президент держави з виразною маркою ворога непольської **половини** людности тої держави — це вже сам по собі добрий доказ польської державної „дозрілости," рівно як і добрий передзнак для майбутньої політики нового президента. Тому й не помиляються ті, хто очікує в найблизчих часах нових заколотів і бур, які ще більше розібють потопаючий польський корабель і ще близче насунуть момент його останнього загину.

На закінченнє вважаємо не зайвим навести чуже, **обективне** свідоцтво того, як світ дивиться на Польщу. Ми, Українці — заінтересована сторона, ми — вороги, а тому нам „вірити не можна". Німці — також заінтересована сторона, їм також „вірити не можна". Але такий край, як Італія, звязаний з Польщею однаковістю віри, а не маючий до неї ніяких матеріяльних претенсій, може тут бути цілком обективним і безстороннім. Послухаймо-ж, що пише італійська преса з приводу останніх подій у Польщі:

„Рим (ПАТ). Відомість про замордованнє польського президента Нарутовича викликала тут як найгірше враженнє. Дневники зазначають, що **Польща не дозріла ще до того, аби управлятись самостійно,** бо партійна ворожнеча панує в ній так саме, як у давній Польщі, котра в наслідок інтриґ і внутрішньої незгоди зістала засуджена на поділ. Видатні особи з ватиканських сфер зістали глибоко зворушені відомістю про мордерство, однако не могли укрити почуття розчаровання **на пункті польської політичної мудрости й польської рациї стану".**

Так пишуть не вороги Польщі, а безсторонні Італійці, й доносить про це не яканебудь українська інформаційна централя, а польська офіціяльна телеграфічна агенція.

Куди поведе недозрілий новий керманич недозрілу польську державність?

Берлін, 21. грудня, 1922.

**Радянин.**

# ЛИСТ УКРАЇНСЬКОГО ЖОВНІРА З ПРАГИ.

(До вуйка в Джерзи Сіті, Н. Дж.)

Улиці міста Праги аж рояться від людий. Бачиться якийсь надзвичайний рух. в першій хвилині думається, що сталося щось небуденного. Всі склепи набиті. Одні виходять з пакуночками в руках, другі тиснуться тамтуди. Все таке веселе, так що мимоволі задумається чоловік, відки нараз така радість у всіх, але коли поглянете на поспішаючих з деревцями, відразу відгадаєте ту таємничу веселість щасливців. Вони вже днесь тішаться, що завтра будуть святкувати уродини Того, що перший виступив проти гнету і рабства і перший кинув між рабів клич Волі.

І радуються люди сеї землі, бо ідея, за яку Він поклав своє життє здійснилась; люди сеї країни скинули тяжке ярмо невільника, з рабів стали хазяїнами своєї землі.

Та не все людство з радостю буде зустрічати се так велике свято. Між ним і наші браття будуть в убогих хатинах зустрічати се свято, а по їх блідих від ляцьких тюрем лицях будуть литись криваві сльози.

Та ми не сміємо хилити своїх голов. Вітчина, яка видала тілько героїв, не загине.

Встануть сеї ночі і духи тих, що свої буйні голови поклали за красшу долю Матері України. Вони покажуть нам шлях, яким ми маємо іти і якщо ми послухаєм їх і дружно підемо тим шляхом, то в короткім часі дійдемо до мети.

Зустрічайте і Ви на чужині се велике свято, з надією, що недалекий той час, де так велика сімя засяде до одного спільного стола на вольній Україні.

Желаю всім веселих Свят.

Прага, Чехія, 23. грудня, 1922.

**Степан.**

# ПОДЯКА.

Я, низше підписаний, член тов. Запорожської Січи, від. 192 У. Н. Союза в Геркимер, Н. Й., складаю сердечну подяку У. Н. Союзови за виплаченне мені запомоги ізза мого каліцтва, в квоті $25, котрі я одержав 26. грудня, 1922 з каси У. Н. Союза. Желаю У. Н. Союзови, щоби із сим новим роком число його членів подвоілося, і щоби Бог благословив нашу Організацію, аби щораз краще розвивалась і процвітала. Складаю також подяку тов. Запорожська Січ, від. 192 У. Н. Союза в Геркимер, Н. Й., за труди, котрі для мене понесли. Христос раждається.— **Никола Німий.**

# БІЛЬШІСТЬ НАСЕЛЕННЯ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ НЕ ГОЛОСУВАЛА АНІ ДО ПОЛЬСЬКОГО СОЙМУ АНІ ДО СЕНАТУ.

**ТАК ОБЧИСЛЯЮТЬ ПОЛЬСЬКІ ЧАСОПИСИ.**

(Від власного кореспондента).

Скільки виборців у Східній Галичині взяло участь у виборах до польського сойму й сенату? На се питаннє не маємо доси ясної відповіди тай — не будемо мати.

Не маємо, бо доси ще нема урядової статистики виборів.

Не будемо мати, бо така урядова статистика виборів НЕ БУДЕ ПРАВДИВА.

А не буде вона правдива ось-чому:

Ніхто не знає, що ділялося при виборах. Польські виборчі комісії шахрували при виборах як самі хотіли. Вкидали масами виборчі картки за неприсутних виборців і взагалі робили ріжні „чуда".

Урядова статистика, зроблена на основі таких „виборчих чуд", не може бути правдива.

Далі: Не маємо ніякої запоруки, що польське правительство, зладжуючи виборчу статистику, не буде робити дальших „чуд". Адже воно може просто подати більше число голосуючих, ніж се було в дійсности. В Польщі все можливе!

В кінці: Хоч би польське правительство навіть по правді подало число голосуючих, то і се не буде ПРАВДИВА виборча статистика. Бо знаємо, що українських селян гнали до виборів жандарми під загрозою розстрілу! Отже про свобідну участь у виборах не може тут бути мови.

Та все таки вже маємо числа, які хоч приблизно говорять про те, скільки виборців у Східній Галичині взяло участь у виборах. Сі числа подає львівська українська „Свобода", що дійшла до них на основі звідомлень польської преси. З огляду на жерело тих чисел треба приняти, що вони є натягнені в польську користь. А одначе й вони виразно говорять, що: Більшість виборців Східної Галичини не взяло участи в виборах ані до польського сойму ані до сенату!

## ВИБОРИ ДО СОЙМУ:

ОКРУГ ПЕРЕМИШЛЬ: Управнених до голосування 222.041. Голосувало 131.464 себто 59%. Не голосувало 91.177 себто 41%.

ОКРУГ САМБІР: Управнених до голосовання 220.000. Голосувало 77.971 себто 35%. Не голосувало 142.029 себто 65%.

ОКРУГ ЛЬВІВ-МІСТО: Управнених до голосування 137.414. Голосувало 77.941 себто 56%. Не голосувало 48.582 себто 44%.

ОКРУГ ЛЬВІВ-ОКРУГ: Управнених до голосування 275.520. Голосувало 97.691 себто 35%. Не голосувало 117.829 себто 65%.

ОКРУГ СТРИЙ: Управнених до голосування 253.552. Голосувало 100.701 себто 39%. Не голосувало 152.851 себто 61%.

ОКРУГ СТАНИСЛАВІВ: Управнених до голос. 363.213. Голосувало 114.315 себто 31%. Не голосувало 249.198 себто 69%.

ОКРУГ ТЕРНОПІЛЬ: Управнених до голос. 417.460. Голосувало 144.666 себто 34%. Не голосувало 272.794 себто 66%.

ОКРУГ ЗОЛОЧІВ: Управнених до голосування 391.147. Голосувало 131.951 себто 33%. Не голосувало 242.196 себто 67%.

РАЗОМ В ЦІЛІЙ СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ БУЛО УПРАВНЕНИХ ДО ГОЛОСУВАННЯ 2,054.000. ГОЛОСУВАЛО 763.900 СЕБТО 37%. НЕ ГОЛОСУВАЛО 1,290.100 СЕБТО 63%.

## ВИБОРИ ДО СЕНАТУ:

ВОЄВОДСТВО ЛЬВІВ: Управнених до оглосування 916.636. Голосувало 447.945 себто 48%. Не голос. 468.691 себто 52%.

ВОЄВОДСТВО СТАНИСЛАВІВ: Управнених до голосування 444.598. Голосувало 139.828 себто 31%. Не голосувало 304.760 себто 69%.

ВОЄВОДСТВО ТЕРНОПІЛЬ: Управнених до голосування 400.948. Голосувало 154.920 себто 31%. Не голосувало 246.458 себто 69%.

Разом до сенату голосувало 36%, а не голосувало 64%.

Разом в цілій Східній Галичині було управнених до голосувало 1,762.182. Голосувало 742.693 себто 36%. Не голосувало 1,019.028 себто 64%.

Повторяємо: треба мати на увазі, що сі цифри, подані польською пресою, годі вважати правдивими, а за те треба їх уважати натягненими в польську користь.

А одначе що вони говорять?

Що при виборах до польського сойму 63% виброців, отже БІЛЬШІСТЬ НАСЕЛЕННЯ НЕ ГОЛОСУВАЛА, значить, заявила, що ВОНА НЕ ВВАЖАЄ СВОГО КРАЮ ЧАСТЮ ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВИ І НЕ ВВАЖАЄ СЕБЕ ГРОМАДЯНАМИ ПОЛЬЩІ.

Далі треба взяти на увагу, що ті Українці (буде їх мабуть 5—10%), які під загрозою розстрілу мусіли йти до голосування, не можуть бути взяті в рахубу, як голосуючі.

В кінці треба завважити, що Жиди, хоч взяли участь у виборах, одначе при сім заявили, що їх участи у виборах не можна брати за заяву їх волі належання до Польщі, бо вони в польсько-українськім спорі за Галичину зберігають невтральність.

Словом, вибори до польського сойму в українській Галичині, хоч переведені при страшних безправствах і насильствах, дали ясний доказ, що величезна більшість краю не годиться на приналежність сього краю до Польщі і волить муки і смерть у боротьбі проти польського завоювання ніж польську неволю.

Прага, 5. грудня, 1922. **Др. Михайло Лозинський.**

## НЕ ВІДЛУЧУЮТЬ РУСЬКИХ ГРОМАД НА ПІДКАРПАТСЬКІЙ РУСИ

**Свого часу доносив я про розпорядок чеської влади, яким відлучено 32 громади від Підкарпатської Руси, а прилучено до Словаччини. З тої причини підняли були острий протест партії „руська хліборобська" й „соціял-демократична" та цілим рядом віч на цілій Підкарпатській Руси протестували проти відлучення цих громад.**

**Тепер розпорядком у „Вістнику державних законів" полишено ці громади на дальше при Підкарпатській Руси але на кошт Словаччини за адміністрацію. Значить, якби воно не було — всетаки це відкликанне розпорядку є побідою партій „хліборобської" та „соціял-демократичної". Бо інші партії заховувалися здержливо до цього розпорядку.**

**А.**

**Амвросій Метлинський.**

### ГЕТЬМАН.

В туман зіроньки поховалися,  
І місяць у хмари заплив;  
Річки дощові снувалися,  
Старий Дніпр шумів, гомонів.

Високо на замці в цю ніченьку  
Наш гетьман вельможний стояв.  
Чи він любувався на річеньку,  
Чи слухав, як дощ порощав?  
Він голову сиву схилив, як билину,  
І пильно орлом позирав на Вкраїну.

„На сторожі моє ухо;  
А все тихо, а все глухо!  
Чи козак і кінь умер?  
Чи орел без крил, без пер?  
Вже край втихомирився: чую од моря до моря  
Не пахне вже ворога дух,  
Немає вже вражого трупу. . .  
Як на гробовищах в ніч глупу,  
Де смерть все розсипала в пух,  
Все, чую, тихо од моря до моря. . .  
Чи орел без крил, без пер?  
Чи козак і кінь умер?  
Все і тихо, все і глухо. . .  
Даром на сторожі ухо!"

Прислухався, глянув ще раз на Вкраїну,  
Схиливсь, як билина, і сам в домовину.

На замок дивлюся: вже в ніченьку  
Пан гетьман либонь не стоїть,  
І сльози не каплють на річеньку,  
Й не слуха, як дощ порощить. . .

У хмари зірки поховалися,  
І місяць заплив у туман,  
Річки дощові снувалися,  
І Дніпр гомонів, як гетьман.



# ДОПИСІ

### ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

**З „Товариства Помочи Письменникам".**

До Товариства уплили слідуючі жертви: О. Ревюк і Б. Лотоцький по $2.00; М. Воличинський, І. Сабат і В. Христоріз по $1.00. Разом $7.00.

Товариство складає жертводавцям щире українське спасибіг. Дальші жертви проситься слати на адресу фінансового секретаря: Mr. W. Hasij, 13 Furman St., Trenton, N. J.

---o---

### СИРАКЮЗ, Н. Й.

**Протестаційне віче.**

В Сиракюз, Н. Й. відбулося протестаційне віче дня 17. грудня о годині 7. вечер в гали церковній, на котрім явилось значне число Укр.-Галичан.

Віче отворив предсідатель місцевого комітету о. Др. Жук короткою промовою, в котрій виказав страшні звірства, знущання і розбої ляшні над нашим народом в рідним краю. Ми, американські Українці, не можемо дивитися байдужно на роботу катів, але мусимо вислати протест до тутейшого правительства, яко співвласника в суверенности над Сх. Галичиною против Ляха-окупанта та його доси в світі нечуваних звірств.

По сім о. Жук зажадав вибору предсідателя віча, при чім вибрано таки самого о. Жука, а секретарем Тому Пиндуса.

По обняттю уряду, яко предсідатель о. Жук зажадав, щоби голосилися референти віча. Перший зголосився Гринько Бедзіш. Він поставив внесенне, щоби вічевики віддали честь покійний героям, Шефеметі і Мельничукови через повстанне з місць. Всі разом повстали і віддали почесть сумною мовчанкою і склоненнем голов.

Відтак зголосилися до голосу Андрій Петрик і Віктор Осухівський, які піднесли грімкий протест проти Ляха-окупанта та ляцьких звірств і внесли, щоби вислати телеграми до тутейшого правительства, щоби воно вглянуло в усі безправства розбійничої Польщі і постаралося, щоби Українців в Галичині могли жити як люди під своєю власною, законною владою.

Потім Гринько Бедзіш вияснив ухвали, які запали на народнім конгресі в справі „Обєднання", і конечність оподаткования, аби добути свого права нашому рідному краєви.

Наконець о. предсідатель зреасумував зміст усіх бесід і поставив слідуючі резолюції під ухвалу віча:

1) Має ся вислати негайно телеграфічний протест проти безправств Польщі до американського уряду в Вашингтоні.

2) Має ся перевести загальне оподаткованне Українців в Сиракюз по 25 центів на місяць на 1923 рік.

Віче ухвалило одноголосно ці резолюції, почім зібрано складку на висилку телеграм в сумі $18.38 і піснею „Не пора" закінчено віче.

**Тома Пиндус,** секр. віча.

---o---

### СИРАКЮЗ, Н. Й.

**Складка на народні цілі.**

На поміч старому краєви зложили Українці в Сиракюз: 1) Тов. Укр. Січ, від. 282 У. Н. С., з місячного податку $40.00, 2) Дохід з концерту в честь Тараса Шевченка $20.00, 3) Тома Кондрасевич зібрав $20.00. — Разом $80.00.

Цю суму розділено в той спосіб: 1) Студентам в Празі (на руки С. Стоцького) $26.66, 2) Студентам у Відни (на руки Дністрянського) $26.66 3) Інвалідам у Львові (через Земельний Банк) $26.68. — Разом $80.

Досі ми одержали посвідку з Праги, яку поміщуємо, а сподіємося, що і другі гроші вже одержані, де були призначені.

Прага, дня 24. пад. 1922

Великодостойний Отче Парох Жук в Сиракюз, Н. Й.

Вашу ласкаву посилку чека на 26 долярів і 66 центів зібраних на вічу в Вашій парохії для укр. студентів в Празі я отримав і прошу Вас приняти мою найсердечнійшу подяку за Ваше і Ваших парохіян щире серце для нашої академічної молодіжи. Се дало 726 корон і 46 сот.

Я сю жертву передаю „Цедусови", т. зн. централі допомоги українському студентству. „Цедус" має тепер великі потреби.

Враз з щирою подякою прийміть Отче Добродію мій найнижчий поклін.

**Др. Смаль-Стоцький.**

---o---

### ЕЛЛЕНТАВН, ПА.

**Звіт комітету до збирания жертв негайної помочі рідному краєви.**

Комітет, вибраний на вічу дня 1. падолиста 1922, почав свою роботу таки зараз на другий тиждень. Робота увінчалась але не так як мала увінчатись. Знайшлись добрі люди, котрі почувають себе щирими Українцями та мають любов до свого народа. Ті жертвували щиро і сердечно, але знайшлись і такі що нічо не дали тай ще висміяли народну роботу. Але я вірю, що вони всі дадуть, коли комітет еще раз піде від хати до хати в часі Різдва або і по Різдві. Імена тих дійсних і щирих Українців, котрі жертвували, слідують: о. В. Турула $25.00; по $5.00: Григ. Пипюк, Іван Собчак, Стефан Салаш, Ілія Климань, Іван Білань, Іван Падус, Михайло Дідик; по $2.00: Ілія Сокальський, Антін Салаш, Іван Дашевський, Ф. Мазепа, Антін Максимяк, Григ. Салик, Михайло Верньовський, Іван Олесь, Микола Фартух, Юрій Луців, Михайло Радь, Ст. Мельничук ,Микола Антонюк, Іван Федорак, Василь Климань, Ева Семчук, Данило Крига, Лев Хома, Василь Ярема; по $1.00: Варвара Гайдай, Петро Яремчук, Павло Лабоцький, Ів. Гірчак, Микола Вобиляк, Олекса Попик, А. Тупилка, Мих. Колодій, Олекса Клапко, С. Яремчук, Дмитро Яромій, Максим Печінка, Юлія Саврук, Дмитро Мороз, Михайло Мацько, Григ. Ганич, Петро Грабовинський, Микола Михайлишин, Катарина Нирка, Григорій Фариняк, Іван Когут, Олекса Мещишин, Стах Чорний, Михайло Залуський, Григорій Фариняк (ст.), Марія Перун, Матвій Пітух, Маланя Худоба, Стефан Маркович, Микола Колиняц, Михайло Кочинаш, Микола Пікіль, Роман Бойко, Григорій Романишин, Василь Ракочий, Дмитро Рудакевич, Дмитро Турчин, Петро Стельмах, Микола Мороз; по 50 цнт.: Іван Заяць, Пантилимон Пундяк, Петро Галасовський, Семко Плечінь, Ева Пищак, Юрій Ценкий; по 25 ц.: М. Ярема, К. Бруцяк, Е. Гіба, К. Васильців, А. Кіцак. Разом всіх грошей зібрано: З віча $70.00, сколектовано по домах $71.25. Крім того комітет зробив баль на ту саму ціль, із чого прийшло чистого доходу $51.32. Разом всіх грошей було $191.57, котрі вислано на адресу дипльоматичного репрезентанта галицького правительства.

Хто свідомий нашої околиці, прочитає тих пару слів, певно скаже, що Алентавнська громада уже цілком підупала на дусі. Ляцькі тюрми переповнені нашими братьми і сестрами, найкрасшими синами і доньками Неньки-України, їх там бють, катують, вішають, голодом морять, а нам тут байдуже. Браття і сестри! Чи не чуєте тих розпучливих криків і стонів, котрі доходять до ваших ух, і чи неможе ваше серце сокрушитись Ті, котрі давали по сотці чи по пятьдесять долярів, дали і тепер, і вічно дають — все одні і ті самі! Деж ви дівчата? Заледви одну дівчину маємо тут на списі; а деж решта?

Пишучи тих пару слів, я не маю на гадці критикувати тих осіб, котрі уже давали кільканайцять разів, та що ніколи жадної збірки неминули. Вониж дали і тепер. Я лише звертаюсь до тих, котрі еще ані цента на нічо не дали і не хочуть дати. Браття милі! Чи у вас серце скаменіло? Чи ви уже стратили любов до свого народа цілковито? Ох! коби вам польського жандарма, ви би зложили данину всі, і нічого не казали. Алентавнські громадяни! Ще раз взиваємо вас в імени народної справи, і в імени нашого комітету: Станьмо всі непохитно, та возьмім повну участь у борбі проти ворогів! Не можемо шаблюкою лупити ляха по хребті, то бодай тим бідним доляром причинімся, та зашлім його тим, котрі за нас боряться. Наш комітет буде продовжати свою роботу, і піде від хати до хати в часі Різдва або по Різдві, та щоби не найшовся ані оден Українець, котрий би не жертвував нічого на визвольну роботу. Вже одні дали, нехай ще дадуть і другі. Ми-ж всі одної Неньки-України діти, тож всі мусимо її боронити.

**Д. Р.**



## ДО ВІДОМА НАШИМ ЗАМОРСЬКИМ ЗЕМЛЯКАМ

В Сокальщині парцелюється 400 моргів ґрунту. Земля першої якости, чорнозем з одмішкою легкої глинки перепускаючої до споду. Родить від 12—16 сотнарів жита, 10—18 сот. пшениці, 12—18 сотн. вівса, 10—15 сотн. ячменю з морга або 100 сотн. барабoль. Надається до управи бураків і всякого насіння. Ціна 330 долярів за морг враз з коштами контракту. Кромі того є на продаж велика отверта шопа і чворак в дуже добрім стані. Американські Українці хотячі набути кавалок доброї землі, повинні використати сю парцеляцію. Парцеляція в українських руках і земля та повинна зістати також в українських руках. Парцеляцію і контракти переводить одна з перших українських канцелярій адвокатських загально знана від давна з солідности і повного довіря. По близші інформації в тій справі інтересовані зволять голоситися до низше підписаного: **Box 53, Jersey City, N. J.**

**С. Ядловський.**

## САМОВБИВСТВО МАДЯРСЬКОГО КОНСУЛЯ

В Букарешті поповнив самовбивство мадярський консуль Беля де Пан. Причина невідома.



## ЩО БУДЕ, ЯК ЗАГАСНЕ СОНЦЕ?

Варто призадуматися над тим, що сталося би з нашою планетою Землею і з нами, колиби нагло загасло сонце. Або колиби сонце втратило силу притягання, якою держить коло себе землю і крутить нею навколо себе у віддаленню 150 міліонів кільометрів. Ту силу притягання сонця можемо порівнати зі сталевим „шнурком", яким до сонця привязана наша земля, а той шнурок довгий на 150 міл. кільометрів а грубий на 5000 кільометрів. Колиби отже той шнур урвався, то значить, колиби сонце перестало притягати землю, земля полетілаби в безвісти і в вічну пітьму, бо хоч і місяць полетівби з нею, але не світивби нам, бо його світло є відбиткою сонячного світла. Земля втратилаби своє тепло, яке має від сонця, водна пара впалами на землю в виді дощу, але дощ зараз замерз би в лід. За три дні вигинулиби всі ростини, за місяць звірята, а за три місяці чоловік і земля сталаби зимною, мертвою брилою. Коби знати, коли то так буде.

## РОЗСТРІЛ ПІСЛЯ АМНЕСТІЇ

Втікачі з Одеси оповідають, що в день пятилітнього ювілею совітської влади, одеський Г. П. У. розстріляв 72 людей засуджених на смерть. Президія Г. П. У. заявила, що „офіціяльно їй нічого про амнестію не відомо" хоч в день по масовому розстрілі в урядових совітських часописях була проголошена „амнестія". Поміж розстріляними було 16 старшин, які вернулися недавно до Одесси зза кордону.

## САМОВБИЙСТВО ПОЛЬСЬКОГО ЖОВНІРА

На Високому Замку у Львові, позбавив себе життя вистрілом з кріса польський рядовик Станіслав Шевчук. З полишеного ним листа до „судженої" виходило би, що Шевчук поповнив самовбивство на тлі нещасного кохання.

**Богдан Лепкий.**

# НА СВЯТО.

Сани взористим килимом накриті,  
Гострим залізом, як двома мечами  
Крають сніг білий. Мов несамовиті  
Коні женуть й подзвонюють дзвінками.  
Що їм тягар? Вони його не знають,  
Як птахи біле поле пролітають.

День зимовий у сумерках кінчиться  
І вечір в ніч зміняється повільно;  
Непевний шлях гень-гень по снігу веться,  
Під копаницями мороз скрипить розбільно,  
А вітер, лихо зна з чиєї ради,  
Перед саньми слід рівно-рівно гладить.

Га! Як розкішно! Клопоти і смути  
Геть утікають. А ти по тім полі  
Білім неначе по воздушній пути  
Гониш, син вітру, ночи, бурі, волі —  
І, хоч не знаєш, як твій шлях скінчиться,  
Серце у груди сильно, бодро бється.

Зимно тобі? Так близше притулись до мене  
Й на грудь мою опри холодні лиці.  
Чоло твоє як лід таке студене,  
Долоні наче витесані з криці.  
А віддих зимний, зимний як могила. . .  
Присунься близше, близше, моя мила!

Так, так. . . Дай руки! Най їх розігрію,  
Щоби зробилися такі гнучкі як літом.  
Лице твоє як білий крин-лелію,  
Як райський квіт недобрим збитим світом  
Я власним духом відсвіжу, чудесна,  
Щоб біля серця цвіла, наче весна.

О так. . . Гей коні! Нумо-ну з вітрами  
У перегони! Нім зоря засяє,  
Місяць зійде — ви нас до батька-мами,  
До рідних занесіть. Таж там чекає  
Дідух, ялинка, кутя, „Бог предвічний!" —  
Чогож той шлях так тягнеться, мов вічний?

Нумо-ну, коні! Чи то вам не спішно  
До стайні теплої до золотого  
Вівсика? Правда, коні, як розкішно  
Віхати в браму, стати близь старого  
Ганку і чути візника долоні,  
Як вас по шиї гладить й каже: „славні коні"!

Якже приємно нам і як розкішно  
Зі сніговиці увійти до хати,  
Де ждуть на нас трівожно батько-мати,  
Де нас рідня вітає радо, втішно,  
Де з кутика кождіського, з посуди  
На стрічу спомини ідуть як люди.

Тут я з ріднею бавився свавільно,  
Пустуючи весело як дитина,  
Там до науки брався добровільно  
Під оком батька, а там, як година  
Вечірня надійшла, крізь вікна чисті  
На сонця промінi глядів злотисті.

Що я в них бачив? Того не розкажу,  
Хоч не одно сказати нині вмію.  
Лиш як гаразд подумаю, розважу,  
То виджу, що нічо нема над мрію,  
Над сон о раю на землі, о весні. . .  
О! сни мої, які ви прелесні!. . .

Гей, мої коні! Чи вас метелиця  
Зводить з дороги? Чи вітер бурливий  
Віддих спирає і тягне за гриви,  
Щоб зупинити? Чи страшить вас птиця  
В лозах? вовк в лісі? а блуд за ставищем,  
Що в кучогорах снігу виє, свище?

Гей, мої коні! Минем гай, за гаєм  
В тихій долині, між двома верхами  
Тепла, батьківська хата нас чекає;  
Вікна блищать, неначе вовк очами  
В пітьму глядить, чекає, чи на мості  
Не задзвенять дзвінки, той знак, що ідуть [гості.

О хато рідна, хато незабута,  
В вінку сосон, що з вітром шумно грають,  
Де літом стелиться барвінок синій, рута,  
Де мальви до вікон в віч ясну заглядають,  
Де рідну душу чуєш в кожнім листі,  
Де навіть сни бувають тихі й чисті.

Як радо я спішив до тебе, хато,  
З розбитою душею, мов до мами,  
І як для мене мала ти багато  
Серця, котрого нині я словами  
Не заплачу! О хато, близь порога  
Твого кінчився біль мій і трівога!

Чогож ви стали коні? Сніг замів дорогу?—  
Так птахами летіть понад снігами.  
Що? Заяць перебіг і викликав трівогу?  
Фе, сором! Нуж за заяцем хортами!  
Впивайте очи в тьму, пускайте в шувір уха  
І з бурею вздогін летіть як заверха!

Дивіться! Чорна тьма іде на нас від ліса  
І хоче Божий світ для ока стуманити. . .  
Тут хрест повинен бути. . Що до біса!  
На крок нічо не можна розріжнити!  
На небі, на землі, куди не пустиш очи,  
Нема нічо, нічо, крім бурі, вітру й ночи. . .

—„Іване, ти заснув? Чому не поганяєш?  
Замерзнемо в тій пітьмі на морозі.  
Чому дороги вважно не тримаєш?"  
—„Ми, пане, вже давно не на дорозі,  
Лиш їздимо, Бог вість куди, полями.  
Вчепився, видно, блуд і крутить нами".

—„То злізь з саний і пошукай дороги,  
Послухай від села, чи з вітром не повіє  
Спів колядок?"  
—„Задеревіли ноги,  
Не чую рук собі, в очах мені чорніє,  
Пускаю коні так, най Господь їх провадить.  
Тут, пане, людський розум не порадить".

—„Що робиш, навісний! Держи віжки [зубами,  
Як руки відняло! Чи хочеш, щоб нас коні  
Рознесли і щоби над нашими кістками  
На завтра вітер тризну на болоні  
Справляв, щоб нас вовки ховали? Ради [Бога,  
Дивися, може ввидиш, де дорога!"

—„Та як тут видіти перед собою, пане,  
Коли я вас не годен доглядіти?  
Щось нас мабуть вчіпилося погане,  
А в мене дома жінка, мати, діти,  
Осирочу і вже їх не побачу,  
Мабуть за гріх тяжкий так марно душу [трачу".—

—„Ой, так за гріх тяжкий, а тим гріхом [зневіра,  
Негідна людського достоїнства нужденна;  
Давай віжки, посунься . Пітьмо сіра,  
Проч з ока! Проч тьмо темення!  
Проч, буре, проч, бо волею збатожу!  
Гей, коні, вйо! Побачите, що зможу!"

А що? А що? Дивіть, як сани виринають  
З вибоїв, наче лодка з филі океана,  
Дивіться ви, дивіть, як коні добувають  
Останків сил, почувши руку пана,  
Як вітер, боячись моєї перемоги,  
Мов пес під себе хвіст бере і — в ноги!

Га, так! Сміюся з тебе буре люта,  
І з твого шуму, реву, свисту, гуку!  
Морозе, рву твої їдкі, студені пута  
І від себе жену немов звірюку.  
Гей, ноче, чуєш? Поки в мене воля,  
Я переможець вам, пан вітру, бурі, поля!

Я переможець вам, а ви раби незрячі,  
Збунтовані на мить супроти власти,  
Як схочу, ваші іграшки дитячі,  
Сили сліпі, потрафлю так покласти  
Під ноги, що буде ніч, буря, заверуха  
Шляхом ,котрим летить міць мого духа.

Летить на стрічу зір, а з зорями на свято,  
Якесь велике свято, довго жданне.  
Дорого — простелись і відчинися, хато!  
Най в твої вікна сонце бє поранне,  
А в тиху, ясну ніч, нехай до тебе зорі  
Говорять вічну річ, що твориться там, [в горі!

## КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА
за місяць грудень, 1922 р.

### ПРИХІД:

| Відділ | Заплатив | Відділ | Заплатив |
|---|---|---|---|
| 1. | 405.07 | 141. | 14.14 |
| 2. | 132.06 | 142. | 105.11 |
| 3. | 65.58 | 143. | 58.67 |
| 4. | 72.45 | 144. | 44.84 |
| 5. | 43.13 | 145. | 44.10 |
| 6. | 24.76 | 146. | 76.22 |
| 7. | 160.54 | 147. | 152.57 |
| 8. | 57.01 | 148. | 11.17 |
| 9. | 64.19 | 149. | 49.05 |
| 10. | 169.78 | 150. | 10.84 |
| 11. | 29.83 | 151. | 47.81 |
| 12. | 112.02 | 152. | 19.53 |
| 13. | 43.25 | 153. | 14.25 |
| 14. | 70.86 | 154. | 48.26 |
| 15. | 48.96 | 155. | 220.01 |
| 16. | 34.60 | 156. | 30.10 |
| 17. | 34.83 | 157. | 72.99 |
| 18. | 116.98 | 158. | 9.05 |
| 19. | 10.99 | 159. | 45.38 |
| 20. | 109.25 | 160. | 80.11 |
| 21. | 24.33 | 161. | 43.77 |
| 22. | 77.51 | 162. | 40.34 |
| 23. | 20.92 | 163. | 48.40 |
| 24. | 92.98 | 164. | 29.14 |
| 25. | 27.65 | 165. | 112.50 |
| 26. | 22.20 | 166. | 18.79 |
| 27. | 45.00 | 167. | 19.25 |
| 28. | 138.35 | 168. | 122.52 |
| 29. | 123.25 | 169. | 31.34 |
| 30. | 46.73 | 170. | 192.17 |
| 31. | 76.75 | 171. | 39.82 |
| 32. | 33.11 | 172. | 50.10 |
| 33. | 27.86 | 173. | 29.14 |
| 34. | 62.30 | 174. | 37.42 |
| 35. | 25.26 | 175. | 84.79 |
| 36. | 32.75 | 176. | 28.14 |
| 37. | 24.56 | 177. | 39.41 |
| 38. | 242.99 | 178. | 7.81 |
| 39. | 72.21 | 179. | 149.12 |
| 40. | 23.05 | 180. | 13.50 |
| 41. | 49.30 | 181. | 118.13 |
| 42. | 106.91 | 182. | 65.74 |
| 43. | 17.79 | 183. | 63.41 |
| 44. | 73.87 | 184. | 8.47 |
| 45. | 113.13 | 185. | 41.25 |
| 46. | 31.30 | 186. | 76.62 |
| 47. | 17.10 | 187. | 45.73 |
| 48. | 76.74 | 188. | 15.92 |
| 49. | 6.31 | 189. | 6.63 |
| 50. | 31.60 | 190. | 16.01 |
| 51. | 55.49 | 191. | 41.34 |
| 52. | 21.84 | 192. | 35.39 |
| 53. | 48.76 | 193. | 133.56 |
| 54. | 14.56 | 194. | 9.86 |
| 55. | 40.38 | 195. | 38.23 |
| 56. | 68.45 | 196. | 34.25 |
| 57. | 73.55 | 197. | 35.83 |
| 58. | 49.35 | 198. | 42.44 |
| 59. | 53.18 | 199. | 18.90 |
| 60. | 15.36 | 200. | 64.32 |
| 61. | 85.73 | 201. | 26.99 |
| 62. | 76.04 | 202. | 19.31 |
| 63. | 251.38 | 203. | 76.30 |
| 64. | 43.43 | 204. | 8.58 |
| 65. | 170.58 | 205. | 13.79 |
| 66. | 69.59 | 206. | 193.56 |
| 67. | 72.76 | 207. | 32.08 |
| 68. | 20.93 | 208. | 18.68 |
| 69. | 105.40 | 209. | 129.53 |
| 70. | 235.52 | 210. | 42.17 |
| 71. | 19.05 | 211. | 75.52 |
| 72. | 35.45 | 212. | 12.20 |
| 73. | 29.11 | 213. | 249.48 |
| 74. | 22.35 | 214. | 25.31 |
| 75. | 53.18 | 215. | 45.90 |
| 76. | 169.15 | 216. | 29.50 |
| 77. | 64.07 | 217. | 186.07 |
| 78. | 154.07 | 218. | 169.68 |
| 79. | 8.60 | 219. | 34.36 |
| 80. | 34.94 | 220. | 97.96 |
| 81. | 124.39 | 221. | 263.06 |
| 82. | 36.89 | 222. | 12.73 |
| 83. | 65.21 | 223. | 123.46 |
| 84. | 10.50 | 224. | 13.58 |
| 85. | 93.26 | 225. | 26.20 |
| 86. | 94.61 | 226. | 20.76 |
| 87. | 85.34 | 227. | 35.73 |
| 88. | 10.06 | 228. | 33.04 |
| 89. | 12.14 | 229. | 170.03 |
| 90. | 94.74 | 230. | 142.29 |
| 91. | 162.51 | 231. | 33.81 |
| 92. | 19.02 | 232. | 34.15 |
| 93. | 14.83 | 233. | 57.84 |
| 94. | 69.77 | 234. | 143.02 |
| 95. | 61.17 | 235. | 80.85 |
| 96. | 164.95 | 236. | 45.88 |
| 97. | 44.81 | 237. | 136.08 |
| 98. | 128.34 | 238. | 20.82 |
| 99. | 134.63 | 239. | 170.41 |
| 100. | 62.26 | 240. | 18.32 |
| 101. | 50.18 | 241. | 49.52 |
| 102. | 212.48 | 242. | 40.49 |
| 103. | 55.06 | 243. | 73.65 |
| 104. | 154.78 | 244. | 32.04 |
| 105. | 88.84 | 245. | 101.43 |
| 106. | 172.40 | 246. | 22.77 |
| 107. | 39.56 | 247. | 175.91 |
| 108. | 52.48 | 248. | 48.66 |
| 109. | 102.11 | 249. | 35.98 |
| 110. | 18.78 | 250. | 15.32 |
| 111. | 14.78 | 251. | 67.84 |
| 112. | 156.46 | 254. | 102.80 |
| 113. | 91.52 | 255. | 65.33 |
| 114. | 52.37 | 256. | 15.61 |
| 115. | 19.10 | 258. | 22.51 |
| 116. | 24.69 | 259. | 113.16 |
| 117. | 84.47 | 262. | 21.51 |
| 118. | 72.50 | 263. | 19.91 |
| 119. | 28.28 | 270. | 158.63 |
| 120. | 93.79 | 273. | 52.77 |
| 121. | 51.04 | 274. | 121.31 |
| 122. | 15.20 | 276. | 255.90 |
| 123. | 53.04 | 277. | 30.79 |
| 124. | 55.65 | 278. | 46.84 |
| 125. | 18.89 | 282. | 81.66 |
| 126. | 40.88 | 283. | 76.98 |
| 127. | 85.04 | 286. | 52.57 |
| 128. | 38.13 | 288. | 104.05 |
| 129. | 19.34 | 290. | 28.45 |
| 130. | 166.91 | 291. | 27.03 |
| 131. | 21.92 | 292. | 143.44 |
| 132. | 126.65 | 293. | 14.77 |
| 133. | 156.32 | 295. | 108.56 |
| 134. | 21.84 | 296. | 118.95 |
| 135. | 125.69 | 300. | 260.57 |
| 136. | 124.97 | 301. | 95.86 |
| 137. | 84.85 | 303. | 12.67 |
| 138. | 28.33 | 308. | 100.98 |
| 139. | 43.49 | 314. | 9.49 |
| 140. | 45.21 | 315. | 12.27 |

| Відділ | Заплатив | Відділ | Заплатив |
|---|---|---|---|
| 316. | 178.87 | 357. | 21.67 |
| 317. | 57.00 | 363. | 69.70 |
| 318. | 32.04 | 364. | 85.18 |
| 320. | 37.13 | 365. | 61.96 |
| 321. | 43.46 | 367. | 78.71 |
| 323. | 39.01 | 369. | 85.66 |
| 324. | 61.62 | 370. | 117.81 |
| 326. | 109.10 | 371. | 51.74 |
| 330. | 79.25 | 379. | 42.04 |
| 332. | 39.74 | 380. | 24.31 |
| 336. | 94.34 | 381. | 15.00 |
| 338. | 220.72 | 384. | 96.72 |
| 339. | 62.18 | 385. | 118.47 |
| 341. | 63.69 | 388. | 78.69 |
| 342. | 87.94 | 391. | 22.90 |
| 344. | 23.64 | 392. | 18.11 |
| 347. | 35.89 | 393. | 29.76 |
| 350. | 46.08 | 396. | 61.23 |
| 351. | 37.66 | 400. | 29.10 |
| 354. | 39.43 | 401. | 28.56 |
| 355. | 69.04 | 402. | 12.00 |

| | |
|---|---|
| З місячних вкладок | 21.925.43 |
| Сирітські части по бл. п.: | |
| Мих. Рудавський, в. 91 | 181.22 |
| Йоанна Борсук, в. 86 | 400.00 |
| Микола Лесняк, в. 136 | 450.00 |
| Семен Захарків, в. 146 | 400.00 |
| Процент від бондів | 1.280.00 |
| Процент від морґеґів | 510.50 |
| Процент з банків | 441.54 |
| Сплата Морґеґу | 500.00 |
| Свобода на спл. довгу | 2.500.00 |
| Разом | 28.588.69 |

### РОЗХІД:

**Посмертне по бл. п.:**

| | |
|---|---|
| Теодор Лисий, в. 160 | 500.00 |
| Катерина Хома, в. 151 | 500.00 |
| Мих. Рудавський, в. 91 | 906.10 |
| Д. Ганковський, в. 183 | 1.000.00 |
| Андрій Пелц, в. 8 | 150.00 |
| Мих. Солтан, в. 211 | 500.00 |
| Йосиф Кікта, в. 217 | 750.00 |
| Йоанна Борсук, в. 86 | 1.000.00 |
| Вас. Вишинський, в. 24 | 320.00 |
| Микола Лесняк, в. 136 | 1.000.00 |
| Семен Захарків, в. 146 | 400.00 |
| Антін Батюк, в. 136 | 1.000.00 |
| Григ. Дацько, в. 203 | 1.000.00 |
| Марія Івахів, в. 213 | 1.000.00 |
| Стефан Криськів, в. 229 | 980.34 |
| Іван Іванчук, в. 276 | 500.00 |
| П. Калиновський, в. 296 | 500.00 |

**Запомоги з фонду запомогового:**

| | |
|---|---|
| Методій Грич, в. 1 | 50.00 |
| Іван Голда, в. 2 | 50.00 |
| Юрій Лопух, в. 2 | 50.00 |
| Іван Бобак, в. 29 | 50.00 |
| Мих. Сталений, в. 165 | 50.00 |
| Михайло Секирак, в. 173 | 75.00 |
| Микола Німий, в. 192 | 25.00 |
| Іван Ґермак, в. 341 | 50.00 |
| Іван Боґда, в. 371 | 75.00 |
| Текля Косар, в. 125 | 25.00 |
| Петро Цабаль, в. 38 | 75.00 |

**Розходи адміністраційні:**

| | |
|---|---|
| „Свобода" за орґан | 2.780.70 |
| „Свобода" за календар на 1923 рік | 2.853.00 |
| Свобода за праці друкарські, чищеннє, опал і світло | 424.75 |
| Платня голов. уряду | 445.00 |
| Бонди гол. урядників на 1923 рік | 260.00 |
| Асекурація інвентаря | 37.80 |
| Лайсенс стейту Мд. на 1923 р. | 25.00 |
| Видатки канцелярійні | 38.97 |
| Закупно машини адресаряс | 500.00 |
| Разом | 19.941.66 |

### ЗІСТАВЛЕННЄ:

| | |
|---|---|
| Готівка з кінцем міс. падолиста | 110.838.94 |
| Прихід за грудень | 28.588.69 |
| Разом | 139.427.63 |
| Розхід за грудень | 19.941.66 |
| Готівка з кінцем міс. грудня остає | 119.485.97 |

### БІЛЯНС:

**Стан чинний:**

| | |
|---|---|
| Готівка | 119.485.97 |
| Морґеґі | 194.895.55 |
| Бонди | 460.084.83 |
| Реальність | 19.500.00 |
| Друкарня | 34.000.00 |
| Разом | 827.966.35 |

**Стан довжний:**

| | |
|---|---|
| Фонд посмертний | 478.285.45 |
| „ резервовий | 171.377.38 |
| „ адміністрац. | 25.884.08 |
| „ запомоговий | 19.493.67 |
| „ народний | 59.41 |
| „ конвенційний | 12.264.25 |
| „ сирітський | 120.602.11 |
| Разом | 827.966.35 |

**С. Ядловський,** гол. предс.
**В. Левчик,** гол. касієр
**Р. Слободян,** г. фін. секр.



## ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ У. Н. С.
### МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
за місяць грудень, 1922 р.

### ПРИХІД:

| Відділ | Заплатив | Відділ | Заплатив |
|---|---|---|---|
| 1. | 12.60 | 161. | 4.10 |
| 2. | 6.65 | 163. | 2.93 |
| 3. | 5.40 | 165. | 5.40 |
| 4. | 2.70 | 168. | 10.80 |
| 5. | 3.85 | 170. | 11.70 |
| 7. | 24.05 | 174. | 2.70 |
| 8. | 3.38 | 175. | 4.05 |
| 9. | 7.20 | 176. | 2.80 |
| 10. | 1.80 | 177. | 90 |
| 14. | 2.30 | 179. | 9.90 |
| 15. | 5.90 | 181. | 15.07 |
| 16. | 5.18 | 182. | 4.75 |
| 18. | 10.65 | 183. | 4.50 |
| 20. | 3.83 | 192. | 90 |
| 21. | 90 | 193. | 8.55 |
| 22. | 11.70 | 196. | 2.50 |
| 24. | 3.85 | 198. | 2.00 |
| 25. | 2.05 | 200. | 7.88 |
| 27. | 1.80 | 203. | 3.40 |
| 28. | 13.30 | 204. | 1.60 |
| 29. | 6.55 | 206. | 15.75 |
| 30. | 2.25 | 208. | 1.35 |
| 31. | 13.75 | 209. | 9.25 |
| 34. | 3.20 | 210. | 5.40 |
| 38. | 24.30 | 211. | 3.60 |
| 39. | 3.83 | 213. | 18.68 |
| 40. | 1.58 | 214. | 4.05 |
| 41. | 4.05 | 217. | 16.65 |
| 42. | 5.40 | 218. | 18.00 |
| 43. | 90 | 220. | 11.03 |
| 44. | 13.95 | 221. | 7.20 |
| 45. | 5.40 | 223. | 9.25 |
| 50. | 3.00 | 224. | 68 |
| 51. | 1.13 | 226. | 1.35 |
| 52. | 90 | 228. | 4.35 |
| 53. | 5.40 | 229. | 4.05 |
| 55. | 5.90 | 230. | 12.15 |
| 57. | 4.75 | 232. | 4.50 |
| 58. | 3.20 | 233. | 90 |
| 59. | 2.70 | 234. | 19.60 |
| 61. | 7.00 | 237. | 11.70 |
| 62. | 7.00 | 239. | 5.00 |
| 63. | 26.35 | 241. | 3.40 |
| 64. | 6.15 | 242. | 1.05 |
| 65. | 8.78 | 243. | 15.53 |
| 67. | 4.32 | 244. | 1.60 |
| 68. | 1.35 | 245. | 8.85 |
| 70. | 14.40 | 247. | 15.30 |
| 73. | 1.58 | 248. | 1.15 |
| 75. | 5.20 | 250. | 2.47 |
| 76. | 9.45 | 251. | 7.65 |
| 78. | 4.73 | 258. | 2.65 |
| 80. | 45 | 259. | 8.33 |
| 81. | 4.05 | 262. | 1.35 |
| 82. | 2.40 | 270. | 15.75 |
| 83. | 7.45 | 274. | 6.80 |
| 85. | 7.65 | 276. | 31.95 |
| 87. | 8.78 | 278. | 6.55 |
| 90. | 10.35 | 282. | 13.00 |
| 91. | 13.50 | 283. | 5.40 |
| 94. | 5.18 | 288. | 9.90 |
| 96. | 8.55 | 289. | 7.45 |
| 97. | 1.80 | 292. | 7.05 |
| 98. | 5.00 | 295. | 2.25 |
| 99. | 18.00 | 296. | 3.60 |
| 100. | 3.40 | 300. | 10.80 |
| 102. | 18.15 | 301. | 10.35 |
| 103. | 2.25 | 308. | 16.00 |
| 104. | 15.55 | 314. | 80 |
| 105. | 3.60 | 316. | 7.20 |
| 106. | 2.25 | 317. | 4.25 |
| 108. | 5.63 | 320. | 2.48 |
| 109. | 4.50 | 321. | 4.05 |
| 110. | 45 | 323. | 3.20 |
| 112. | 8.35 | 324. | 4.80 |
| 113. | 5.85 | 326. | 12.38 |
| 114. | 1.80 | 330. | 90 |
| 120. | 3.40 | 332. | 3.15 |
| 121. | 6.30 | 338. | 17.80 |
| 123. | 2.03 | 339. | 18.00 |
| 124. | 11.05 | 341. | 2.70 |
| 128. | 3.85 | 342. | 11.50 |
| 130. | 2.95 | 347. | 5.40 |
| 131. | 1.80 | 350. | 2.03 |
| 132. | 19.80 | 355. | 25 |
| 133. | 5.05 | 357. | 70 |
| 135. | 2.95 | 363. | 5.20 |
| 136. | 10.80 | 364. | 2.93 |
| 137. | 8.10 | 365. | 3.40 |
| 142. | 7.20 | 367. | 1.80 |
| 143. | 2.50 | 369. | 11.15 |
| 145. | 1.45 | 370. | 6.30 |
| 146. | 5.25 | 371. | 6.30 |
| 147. | 17.55 | 379. | 2.70 |
| 149. | 5.17 | 380. | 2.93 |
| 153. | 1.00 | 384. | 8.10 |
| 155. | 25.65 | 385. | 6.00 |
| 158. | 70 | 388. | 4.75 |
| 159. | 4.05 | 396. | 6.30 |
| 160. | 11.70 | | |

| | |
|---|---|
| З місячних вкладок | 1.339.33 |
| Процент з банку | 58.40 |
| Разом | 1.397.73 |

### РОЗХІД:

**Посмертне по бл. п.:**

| | |
|---|---|
| Волод. Добростан, в. 81 | 93.00 |

**Розходи адміністраційні:**

| | |
|---|---|
| Свобода за праці | 141.50 |
| Платня робітника | 125.00 |
| Видатки канцелярійні | 12.40 |
| Разом | 371.90 |

### ЗІСТАВЛЕННЄ:

| | |
|---|---|
| Готівка з кінцем міс. падолиста | 13.724.49 |
| Прихід за грудень | 1.397.73 |
| Разом | 15.122.22 |
| Розхід за падолист | 371.90 |
| Готівка з кінцем міс. грудня остає | 14.750.32 |

**Зіставленнє по фондам:**

| | |
|---|---|
| Фонд посмертний | 12.285.75 |
| „ адміністрац. | 2.464.57 |
| Разом | 14.750.32 |

Зі старої резерви доплачено по бл. п. Волод. Добростан, від. 81 — $107.00.

**С. Ядловський,** гол. пред.;
**В. Левчик,** гол. касієр;
**Р. Слободян,** г. фін. секр.

## КНЯЗЬ-ЛИЦАР СВЯТОСЛАВ

Український князь Святослав був сином Ольги. Коли Ольга охрестилася, то бажала, щоб і її син приняв Христову віру, але Святосла казав:

„Як-би я приняв християнство, мої дружинники сміялись би з мене".

І лишився при давній вірі своїх батьків та здобував собі слави великими ділами.

Святослав воював довгий час із Греками.

Як грецький цар дізнався, що його військо побито, скликав своїх бояр на раду і сказав:

„Що маємо робити? Українського князя не зможемо подоліти!"

Царські дорадники відповіли:

„Вишли йому великі дари. Може він любить золото й дорогі убрання?"

Цар вислав до Святослава золото й дорогі убрання. Посилав з цим мудрого чоловіка і сказав йому:

„Дивись на зір його, і на лице його, і на його думку!"

Грецький посол прийшов до Святослава, вклонився йому і зложив перед ним золото й дорогі убрання. Князь навіть не глянув на дари, тільки сказав до слуг:

„Візьміть це й сховайте!"

Вернувся посол до царя. Цар скликав старшину й запитався, як приняв Святослав дарунки. Посол розповів:

„Навіть не глянув на золото і убрання і велів їх сховати".

Тоді один із старших сказав до царя:

„Попробуймо його ще і вишлім йому зброю".

Цар згодився і вислав пола з мечами і всякою зброєю.

Як тільки побачив це Святослав зараз почав оглядати мечі й инщу зброю, хвалив це все і казав здоровити царя.

Як почули це грецькі бояре, сказали:

„Ой, хоробрий це князь, коли майна не цінить, а береться за зброю! Треба уложити з ним мир і заплатити йому дань".

Святослав згодився закінчити війну і розпочав мирові переговори.

Над Дунаєм відбувся зїзд обох володарів. Грецький цар приїхав на гарно прибранім коні, в золотій зброї; його товариші теж сяли від позолоченої зброї.

Святослав приплив до берега невеликим човном; веслував сам, разом із своїм товаришами.

Був він середнього росту, очі мав сині, брови густ, довгі вуса, бороду голену. Так само мав голену голову, тільки з одного боку висів довгий губ.

Одіж мав білу, полотняну, таку саму, як инші вояки. Вся прикраса його — це був золотий, причеплений до вуха, ковток з двома перлинами і червоним камінцем. Тоді був звичай, що славні вояки носили такі прикраси в ухах.

При царі, що мав блискучу зброю, Святослав вигляда зброю, Святослав виглядав просто. Але він був переможець, а цар переможений.





## ЧОМУ ВОЛИ НЕ БІГАЮТЬ ШВИДКО

Віл з конем заспорили, хто швидче бігає. Кінь каже, що він швидче, а віл:

„Я-б іще дужче й за тебе побіг, та в мене сили багато; боюся, щоб земля не провалилася".

Ну, а таки побігли вдвох навиперидки.

От віл біг-біг, та набіг на рів, та так і загурчав туди. Лежить та думає:

„Оце-ж уже земля провалилася!"

Так з того часу воли вже не бігають, тільки бігають з дроку.



## РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ГУДСОН, Н. Й. Братство св. Йосафата, від. 273 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться о 2. годині попол. в неділю, 14. січня в домі на фармі у Михайла Маряка, ч. 8. На порядку нарад вибір нового уряду на 1923 р. Кождий член повинен явитись на той мітинґ. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — Й. Конуба, предс.; М. Маряк, секр.

НОРВИЧ, ПА. Бр. св. Стефана Пвм., від. 199 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться о 3. годині попол. в неділю, 14. січня 1923. На порядку нарад буде справозданнє доходу і розходу, а також будеться принимати нових членів за половину вступного. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — І. Сабат, предс.; С. Яворський, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Стефана, від. 221 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться о 1. годині попол. в неділю, 14. січня 1923 в гали церковній під ч. 2238 Вест Райс і Оклей Евеню. На порядку нарад справозданнє контрольної комісії і вибір нового уряду на 1923 рік. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — Т. Кривовяз, предс.; І. Гайович, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 367, повідомляє, що надзвичайний мітинґ відбудеться о 3. годині попол. в неділю, 14. січня в церковній гали під ч. 303 Гудсон Евеню. На порядку нарад є справа балю і инші, тож проситься членів прибути на означений час і скоро перепровадити збори. — А. Бабій, предс.; М. Антонів, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, подає до відома своїм членам, що на річнім мітинґу вибрано отсей новий уряд на рік 1923: предс. М. Бінашевський; з. пр. В. Луцишин; секр. Іван Пастущин; з. секр. К. Шевчук; кас. І. Дмитрук; з. кас. І. Тіцький; контрольори: М. Рудей, І. Заверуха, Н. Пасняк; надзирателі хорих: О. Цимбаліста, Т. Червоняк, М. Василишин, В. Белий і І. Панчук; хоружі: А. Росоловський і П. Крик; господарі галі: В. Лотоцький і Д. Белий; церковники: Д. Маньковський і Н. Квасниця. Заразом повідомляє своїх членів, що мітинґ відбудеться в третю неділю по першім, то є 21. січня 1923. Проситься усіх членів, також і позамісцевих прийти на сей мітинґ. Є дуже важні справи до полагодження. Контрольна комісія здасть звіт цілорічний.

РОСФОРД, О. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 235 вибрало на річнім мітинґу, який відбувся 17. грудня отсей новий уряд на 1923 р.: Г. Вульчак, предс.; А. Їж, з. предс.; Ч. Кушнір, кас.; Н. Кушнір, з. кас.; О. Невойда і М. Паличка, секретарі; Д. Бобак, М. Вайнар, контрольори; Д. Копина, доглядач хорих; Ю. Андриць, дверник. Мітинґи будуть відбуватися в першу неділю по 10-тім в гали церковній точно о 2. годині пополудні. Пригадується всім членам, що мітинґ відбудеться 14. січня 1923. Кождий член має бути також само присутний якби на річнім, бо є важні справи до предложення. — Г. Вульчак, предс.; О. Невойда, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270 подає до відома всім членам місцевим і позамісцевим, що на річнім мітинґу вибрано слідуючий новий уряд на 1923 рік: І. Підгорецький, предс.; Л. Струж, в. предс.; В. Гіль, секр. фін.; Л. Панас, секр. рек.; С. Кот, кас.; С. Войчишин, з. кас.; контрольна комісія: А. Рубінович, І. Жарський і М. Баран; капітани: А. Рубінович і Д. Струж. Також подається до відома всім місцевим і позамісцевим членам, що почавши від січня, кождий член обовязаний платити народний податок по 25 ц. місячно, після ухвали запавшої на річнім мітинґу. Тепер є добра нагода вписатися в члени братства і У. Н. Союза, бо до У. Н. Союза вступ цілком задармо, тож є добра нагода вписатися всім тим, котрі не є ніде записані. Тож приходіть громадно на 15. січня на мітинґ братський, є радо Вас запишемо в члени. — В. Гіль, секр. фін.







## ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ